

Månedens forsøg

Månedens forsøg er konklusioner fra udvalgte forsøg.

Forsøg i 2023 med efterafgrøder til biogas. Her ses et led med olieræddike, der er gødet med 80 kilo N pr. ha. Foto: Randi W. Hansen

Efterafgrøder	Såtidspunkt	Kvælstofdeling medio august, kg N pr. ha	Planteklip i efterafgrøde	
			hkg tørstof pr. ha	kg N pr. ha
Efterår 2023, antal forsøg				
1. Ingen efterafgrøde (bar jord)	-	0	19	48
2. Olieræddike	efter høst	0	10	32
3. Olieræddike	efter høst	80	20	73
4. Olieræddike + fodervikke	efter høst	0	10	31
5. Alm. rajgræs + hvidkløver + rødkløver	udlagt i forår	0	22	34
6. Alm. rajgræs	udlagt i forår	80	30	72
7. Hamp	udspreddt 3 uger inden høst	40	9	33
8. Hamp	efter høst	40	19	50
LSD				

¹⁾Dronemåling fra forsøget ved Ringsted

Biomassemålinger og N-min udtaget i oktober 2023. Udsnit af resultater udgivet i »Landsforsøgene 2023«.

Udbytte og gaspotentiale i efterafgrødearter og -blandinger til biogas

Af Randi Wiborg Hansen

I takt med det stigende behov for bæredygtige energiløsninger har Seges Innovation igangsat 2-års forsøg, som undersøger udbytte og gaspotentiale i forskellige arter og blandinger af efterafgrøder. Herunder olieræddike, vikke, kløvergræs og almindelig rajgræs.

Forsøget fokuserer på efterafgrøder, der høstes efter den tilladte destruktionsdato for efterafgrøder 20. oktober. Målet er at maksimere biomasseproduktionen og øge den økonomisk rentabilitet ved etablering af efterafgrøder.

Tidligere undersøgelser, herunder landsforsøg fra 2012, har vist, at en simpel øgning i udsædsmængden af olieræddike ikke gav det forventede øgede udbytte. For at optimere produktionspotentialen for efterafgrøder har dette forsøg undersøgt udbytterespons på N-tildeling til efterafgrøden.

Olieræddike

Foreløbige resultater fra efter-

Randi Wiborg Hansen, specialkonsulent Planter & Miljø, Seges Innovation.

Resultater

- Gødsning af efterafgrøder giver stignende tørstofudbytte.
- Gødsning af olieræddike med 80 kilo N fordobler tørstofudbyttet til 20 hkg per hektar.
- Gødsning af alm. rajgræs med 80 kilo N gav det største tørstofudbytte på 30 hkg per ha. Gasudbyttet er dog lavere end i olieræddike.

året 2023 viser stigende tørstofudbytte ved at gødske efterafgrøder.

Gødsning af olieræddike med 80 kilo N per hektar fordobler tørstofudbyttet til 20 hkg per ha, sammenlignet med ugødsket. Det gør olieræddike attraktivt til biogasproduktion, da den samtidig giver tilfredsstillende gasudbytte i projektets udrådningsforsøg, foretaget i et laboratorium.

Rajgræs

Almindelig rajgræs har også potentiale til at levere betydelige mængder tørstof, især når det gødes. I forsøget blev der høstet det største tørstofudbytte i gødet rajgræs, nemlig 30 hkg tørstof per hektar. Dog har almindelig rajgræs et lavere gasudbytte per kilo tørstof end olieræddike, hvilket er vigtigt at tage i betragtning ved valg af efterafgrøde til biogasproduktion.

Gødning er afgørende

Forsøgene viser, at tilførsel af kvælstof er afgørende for at få en så stor biomasseproduktion, at det kan betale sig at bjærge ef-

terafgrøden til biogasproduktion. Ifølge lovgivningen kan de så ikke tælle med som lovpligtige.

En del af forsøget er at undersøge, om effekten på N-udvaskning er lige så god fra en efterafgrøde, der får kvælstof og bjærges, som af en ugødsket efterafgrøde der nedmuldes. Skal efterafgrøder bruges til biogas i større stil, vil det nok kræve, at de kan tælle som lovpligtige efterafgrøder.

Effekt på drivhusgasser og miljøfordele

- Nedbrydning af afgrøderester udgør en betydelig del af landbrugets klimaaftryk fra marken
- Seges udfører også forsøg, der måler, hvordan høst og destruktionsdato af efterafgrøder påvirker lattergasudvikling fra markbruget. Forsøgene vil give større indsigt i, hvordan håndtering af efterafgrøder kan påvirke udledning af drivhusgasser fra landbrugsjord.